

آمریکا چگونه می‌تواند موج حملات راکتی مرگبار در عراق را متوقف کند

به قلم مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

۱۳ مارس ۲۰۲۰

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/how-us-can-stop-surge-deadly-rocket-attacks-iraq

العربية (/ar/policy-analysis/kyf-ymkn-twqif-alwlayat-almthdt-tsad-alhjmat-alsarwkyht-almmytt-fy-araq/)

درباره نویسنده

مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

مایکل نایتز یکی از همکاران ارشد انستیتو واشنگتن و متخصص امور نظامی و امنیتی عراق، ایران، یمن و کشورهای عربی خلیج است.

دکتر نایتز بارها عراق، یمن و کشورهای خلیج فارس سفر کرده و به طور منظم در خصوص سیاست گذاری های دولت ایالات متحده، کمیته های کنگره و افسران نظامی آمریکا در امور امنیتی منطقه.

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

کنگره و دولت ترامپ باید به طور خصوصی بر سر قاعده‌های اساسی در مورد زمان بندی حملات بازدارنده علیه اهداف بارزش توافق کنند و در عین حال بی سروصدا تجهیزات بیشتری برای حفاظت از سربازان آمریکایی مثل موشک‌های پاتریوت در عراق مستقر سازند

در ساعات اولیه جمعه هواپیماهای آمریکایی و بریتانیایی چندین حمله به زاغه‌های موشکی گروه شبه نظامی کتائب حزب الله از گروه‌های طرفدار ایران در عراق صورت دادند. این گروه روز قبل هم در سوریه هدف حملات هوایی ناشناس قرار گرفته بود. از اوائل ژانویه و پس از اقدام تلافی جویانه تهران در واکنش به ترور قاسم سلیمانی از سوی آمریکا تا روز چهارشنبه که یک حمله موشکی منجر به کشته شدن دو آمریکایی و یک نظامی بریتانیایی در پایگاه وسیعی در شمال بغداد شد تهران سروصدای زیادی نکرده بود. اما حمله این هفته که دقیق طراحی شده بود و معلوم بود که کار بازمندگان متزلزل داعش نیست اوضاع را عوض کرد. یک کامیون با دو ردیف راکت انداز که به شکلی نامحسوس در کفی آن نصب شده بود بدون آن که شناسایی شود به پایگاه نزدیک شد و راکت‌ها را به شکلی ناگهانی و در رگباری واحد شلیک کرد.

اتفاق افتاده که من هنگام قدم زدن در میان انبوه موانع بئنی قرارگاه التاجی که محوطه ۱۵ مایل مربعی این قرارگاه را شکل می‌دهد گم شده باشم و برای همین می‌توانم دقت بالای حمله را تصدیق کنم. قرارگاه التاجی بسیار وسیع است و حمله در زمانی دقیق انجام شد و به محل دقیقی هم اصابت کرد و احتمالاً از سوی یک پهپاد یا عامل انسانی هدایت شده بود.

روز بعد کتائب حزب الله که نزدیکترین گروه شبه نظامی شیعه عراق به ایران است این حمله را به عنوان اقدام «مقاومت» طرفدار ایران در برابر «اشغال‌گری» آمریکا ستود و این نشانه‌ای قطعی بود از این که شبه نظامیان هوادار ایران با «لاف فروتنانه» شبه نظامیان شیعه پشت این حمله بوده‌اند. قبل از آن هواپیماهای آمریکایی یا اسرائیلی حملات متقابلی علیه کتائب حزب الله و دیگر شبه نظامیان شیعه در مرز سوریه و در ساعات پایانی روز چهارشنبه انجام داده بودند. حمله‌ای که حدود ۲۴ جنگجو را کشت و بسیاری دیگر را زخمی کرد. این حملات و دور بعدی آن‌ها که خیلی زود و در ساعات اولیه روز جمعه شروع شد یادآور حملات تلافی جویانه آمریکا در اواخر دسامبر علیه کتائب حزب الله است که پس از حمله راکتی این گروه در ۲۷ دسامبر که آخرین مرگ یک آمریکایی را [در سال پیش] رقم زد

حملات صبح جمعه شاید نقطه پایانی بر دور جدید تلافی‌جویی‌ها نباشد و ظرفیت آغاز یک درگیری گسترده‌تر را دارد. ایران از طریق شبه‌نظامیان عراقی خود در حال افزایش تنش است چرا که می‌خواهد با افزایش فشار نیروهای آمریکایی را از عراق براند و پیش از انتخابات هفته آینده برای جایگزینی عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر مستعفی رهبران عراقی را تهدید کرده باشد.

همان‌طور که مارک اسپر وزیر دفاع آمریکا در روز پنج‌شنبه گفته است «نمی‌توانید به پایگاه‌های ما شلیک کنید و آمریکایی‌ها را بکشید و زخمی کنید بی‌آن‌که عواقبی برای شما داشته باشد». ولی چه‌طور می‌توان اقدامات بازدارنده را سریعاً اجرا کرد تا به چرخه حملات پایان داد و از کشته‌شدن آمریکایی‌های بیشتری پیشگیری کرد

یک کشور دو دشمن

مرگ دو آمریکایی یک نظامی و یک پیمانکار در قرارگاه التاجی مدتی بعد از مرگ دو عضو نیروهای ویژه تفنگداران دریایی آمریکا در هشتم مارس در یک درگیری مسلحانه با داعش در شمال عراق رخ می‌دهد. این دو رویداد نشان می‌دهد کاری که ارتش آمریکا سعی دارد در عراق امروز انجام دهد چه‌قدر پیچیده است.

ماموریت «کارگروه رزمی مشترک عملیات عزم راسخ» (که اختصاراً «نیروهای ائتلاف» هم نامیده می‌شود) هنوز این است که باقیمانده داعش را شکست دهد. در هفته‌های اخیر نیروهای ائتلاف حملات نیروهای ویژه خود را همراه با تکاوران عراقی افزایش داده‌اند و در هدف‌گرفتن رهبران داعش موفقیت‌های قابل توجهی کسب کرده‌اند.

وقتی آمریکا موفقیت‌های پی‌درپی کسب می‌کند و با تکیه بر داده‌های لپ‌تاپ‌ها و تلفن‌های به‌دست‌آمده در هر حمله تهاجم جدیدی آغاز می‌کند تروریست‌ها با مصمم‌ترین دشمن در دنیا روبه‌رو می‌شوند. اما همان‌طور که در تلفات ۸ مارس شاهد بودیم افزایش کارایی ریسک بیشتری هم به همراه دارد.

اوضاع وقتی پیچیده‌تر می‌شود که شبه‌نظامیان موردحمایت ایران مثل کتائب حزب‌الله می‌خواهند با هر وسیله ممکن و بی‌اعتنا به کمک نیروهای ائتلاف تحت فرماندهی آمریکا در جنگ با داعش ائتلاف را از عراق بیرون برانند. شبه‌نظامیانی چون کتائب حزب‌الله از مدت‌ها قبل دنبال بیرون راندن نیروهای بین‌المللی بوده‌اند یعنی مدت‌ها قبل از آن‌که یک آمریکایی را در ۲۷ دسامبر به قتل برسانند و قبل از آن‌که خودشان در ۲۹ دسامبر مورد حمله قرار گرفته باشند و قبل از آن‌که پدرسالاران آن‌ها سردار قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس سرکرده شبه‌نظامیان عراقی در ۳ ژانویه در بغداد در حمله پهپادی آمریکا کشته شوند.

آنچه شبه‌نظامیان ایران می‌خواهند

حالا شبه‌نظامیان دارند تلاش‌های خود را دوچندان می‌کنند از جمله هشدار به مقامات و سربازان عراقی برای دوری کردن از نیروهای ائتلاف (هرچند آن‌ها این هشدارها را نپذیرفتند). در ماه‌های اخیر کتائب حزب‌الله نمایندگان مجلس عراق را هم تهدید کرد تا به خروج نیروهای آمریکایی رای دهند (گرچه شماری کافی از نمایندگان با ممانعت از رسیدن به حدنصاب آرا با این فراخوان مخالفت کردند) و برهم صالح رئیس‌جمهور عراق را تهدید کرد که در مجمع جهانی اقتصاد با پرزیدنت ترامپ ملاقات نکند (ولی ملاقات کرد).

حالا کتائب حزب‌الله برای رای‌دادن به برخی کاندیداها در انتخابات قریب‌الوقوع نخست‌وزیری عراق بیانیه صادر می‌کند و کاندیدای موردنظرش (یعنی عادل عبدالمهدی) را پیشنهاد می‌کند و صراحتاً هم اشاره می‌کند که ارشدترین مقامات مذهبی کشور چه حکمی باید درباره آن بدهند. این‌ها همه در عراق بی‌سابقه است خصوصاً آشکار بودن تهدیدها وضعیت را شبیه انتخابات اخیر ایران کرده است که رژیم از نامزدی بیش از ۷۰۰۰ نفر در انتخابات مجلس جلوگیری کرد و یک‌سوم نمایندگان فعلی مجلس را هم برای انتخاب مجدد فاقد صلاحیت دانست.

احیای بازدارندگی

روشن است که آمریکا هنوز نتوانسته شبه‌نظامیان را از کشتن شهروندانش بازدارد و در نتیجه نیروهای آمریکایی در عراق نه از طرف دولت عراق حمایت می‌شوند و نه نهایتاً از طرف دولت خودمان. این وضع را نمی‌توان تحمل کرد. چه چیزهایی می‌تواند تغییر کند

- **خروج آمریکا از عراق** خروج همیشه یکی از گزینه‌هاست یعنی همان کاری که کتائب حزب‌الله سپاه پاسداران و داعش می‌خواهند ما انجام دهیم. سابقه تاریخی به ما می‌گوید که ممکن است بعدها مجبور شویم حتی در شرایط نامطلوب‌تر و احتمالاً حتی برای جنگ با عراقی که تحت کنترل ایران است دوباره برگردیم.
- **راه کمتر اخلاقی را در پیش بگیریم.** گزینه دوم این است که با ایران و شبه‌نظامیان آن مثل خودشان رفتار کنیم و به زبان ساده در یک عملیات حذفی مداوم تعداد هرچه بیشتری از آن‌ها را بکشیم. این کار به راحتی در توان ما هست و ممکن است به نتایج مهم و

کاهش ماندگار نفوذ ایران در عراق منجر شود ولی یک ریسک دارد هرچند قطعی نیست و آن این که امریکاستیزی را تقویت کند.

- راه اصولی را در پیش بگیریم. گزینه نهایی این است که آمریکا می‌تواند به نوعی هم نقش قربانی و هم نقش بازیگر مسئول را در این ماجرا بازی کند و اقدامات تلافی‌جویانه خود را در حد حملات آبی و متناسب که عمدتاً بیرون از عراق باشند محدود کند تا ریسک واکنش‌های ناسیونالیستی عراقی‌ها را کاهش دهد.

حملات شب گذشته به پایگاه‌های پرتاب راکت و موشک کتائب حزب‌الله تلاش برای استفاده از گزینه اصولی بود اما فقدان انفجارهای بزرگ ناشی از حمله گویای این است که کتائب حزب‌الله تسلیحات باارزش خود را مدت‌ها قبل از حمله تخلیه کرده بوده است. نیروهای نیابتی ایران در عراق همیشه حاضرند در ازای گرفتن جان سه انگلیسی-آمریکایی در هر روز ساختمان‌های خالی خود را از دست بدهند یا بیست سی نفر از نیروهای‌شان را فدا کنند. ما در این نوع بازی خواهیم باخت.

رویکرد درست احتمالاً جایی بین دو راه یادشده است یعنی حملات سریع قاطع و ناشناس علیه برخی رهبران ارشد شبه‌نظامی عراقی تا بقیه آن‌ها نسبت به سرنوشت‌شان جدی‌تر فکر کنند. اما اهداف باارزش در سطح رهبری که ایران و شبه‌نظامیان برای آن‌ها ارزش قائل باشند معمولاً در روزهای پس از کشته‌شدن آمریکایی‌ها در تیررس نیستند چون آفتابی نمی‌شوند. کنگره و دولت آمریکا باید در

نشستی خصوصی بر سر برخی قواعد اساسی (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/establishing-a-response-ratio-for-iranian-and-proxy-attacks>) در استفاده از نیروی نظامی توافق کنند طوری که ضربات بازدارنده ارتش آمریکا مستلزم رعایت پیوند زمانی این ضربات [با حملات شبه‌نظامیان] نباشد و ما بتوانیم به اهداف مناسب در زمانی حمله کنیم که در تیررس ما قرار دارند و به این صورت مانع شبه‌نظامیانی شویم که اگر چنین عمل نکنیم به احتمال زیاد به ما حمله خواهند کرد.

به موازات این رویکرد آمریکا باید رفتار سخت‌گیرانه‌تری در پیش بگیرد و بی‌سروصدا تسلیحات دفاعی را برای محافظت از نیروهایش به عراق ارسال کند (یعنی موشک‌های پاتریوت و تسلیحات ضدراکت سیستم دفاع نزدیک) آن هم بدون رایزنی با دولت عراق که ترجیح می‌دهد در این موارد رویکرد «از من نپرس من هم حرفی نمی‌زنم» را اتخاذ کند و سرانجام این که آمریکا باید بگذارد شبه‌نظامیان قدرت‌نمایی کنند و مرتب دست‌شان رو شود تا معلوم شود چه دیکتاتورهایی تحت کنترل ایران از آب درخواهند آمد ولی همزمان نیروی ائتلاف به فرماندهی آمریکا به دولت عراق کمک کند تا بر داعش غلبه کند. ما در این نوع بازی برنده خواهیم شد.

*مایکل ناپیتز هموند ارشد انستیتو واشنگتن است. او از سال ۲۰۰۳ تحقیقات میدانی گسترده‌ای را در عراق همراه با نیروهای امنیتی و وزارتخانه‌های دولتی انجام داده است. این مقاله نخست در وبسایت پولیتیکو

منتشر شده (<https://www.politico.com/news/magazine/2020/03/13/iraq-airstrikes-shiite-militias-islamic-state-128210>)

است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

فوریه ۲۰۲۲

Simon Henderson

(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

فوریه ۲۰۲۲

◆
Ben Fishman

(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

فوریه ۲۰۲۲

◆
Sana Quadri ,
Hamdullah Baycar

(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven)

TOPICS

(/policy-analysis/trwrysm/) تروریسم

(/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

(/policy-analysis/syast-amryka/) سیاست آمریکا

REGIONS & COUNTRIES

(/policy-analysis/raq/) عراق

(/policy-analysis/ayran/) ایران